

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:		Helyben:		Vidéken:	
1 óra	60 f.	1 óra	1 K -	1 óra	3 -
1 évre	1 K 80 -	1 évre	3 -	1 évre	6 -
1 évre	3 - 60 -	1 évre	6 -	1 évre	12 -
1 évre	7 - 20 -	1 évre	12 -		

Főszerkesztő és lapkiadó: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Ide küldendő a szerkesztőséget és a kiadóhivatalt érdeklő minden közlemény és előfizetési díj.
Egyes szárok számarok: a dobjánytörzsdékben.

(c) Jó viccek, helyesebben azonban arcátlanságnak kell nevezni „Az Ujság” eljárást. Disztelen, 10 éves multját akarja megünnepelni. Az ünnepelés azonban nála egy látszik abban akar állni, hogy egy nagy csomó pénzt zsebrevághasson, hogy Gajáriéknak finomabb szivarra kerüljön. Valami albumot fog kiadni, illetve ezen album ürügye alatt akar pumpolni. És elkövette azt a nagy arcátlanságot, hogy kérvényt adott he városunkhoz, amelyben csekély 500, mondó ötszáz koronát kér az albumára. Megsértetem a város atyáit, ha figyelmeztetném őket, hogy meg ne szavazzák. Egyet azonban mégis mondok. Ne tegyék irattárba, hanem kellő megjegyzéssel küldjék vissza Gajáriéknak. De azután a megjegyzés amolyan igazi megjegyzés legyen ám! Hát már nem volna Tiszának pénze az „Az Ujságra”? Vagy minek néz bennünket? Mi a legnagyobb arcátlanoknak tartjuk az egész díszes társaságot.

Pá, ohne ötszáz korona!

Szépítik

a várost. Gyerekkorom óta hallok ezeket az örvendés szavakat. Hogy hányszor már, számokkal leírva oly hosszú lenne, hogy egy második normalista még alig tudná kimondani. Most azonban úgy látszik igazán akarunk szépülni. Reánk is fér. Eddig ha szépülni akartunk, mindig leintettek bennünket. Most még nem lehet. Majd a vízvezeték után. Végre valahára a vízvezeték kész akaródzik lenni, meg kell rendelni tehát a szépítő krémeket. A szállító cég már megvan. Megalakult a szépítő egyesület. Ennek lesz feladata ami öreg meggörnyedt és meggörbült, ráncos képtü városunkat meghatalítani. Ez ugyan nagyon nehéz lesz, de visszariadni gyávaság volna. Csunyak voltunk, még csufábbá tették bennünket az utóbbi husz év alatt, mégis-mégis, talán-talán lehet rajtunk segíteni.

Reméljük azonban, hogy ami

szépülésünk nemcsak abban fog állni, hogy pár akáciát szurnak a földbe, hanem bővebbre is ki fog terjedni. Először is ábránduljon ki a vezetőség a makadám utjaiból. Husz év alatt belátható, hogy ez sokkal többre kerül, mintha egyszer tisztességesen kikövezni s legalább nem lenne télen sár-nyáron pedig portenger. Meg kell állapítani utcaikat szerint, hogy milyen házakat szabad építeni. Mert bizony nagy fejszezsapás az esztetikára, mikor a kétemeletes bérházak mellett alig harmadfélméteres földszintes ház pirul. Nálunk erre eddig semmit sem adtak. Ez pedig a szépülésnek az ábcéje. Meg kell akadályozni, hogy a város vég nélkül terjedjen szét, hogy a kalitka házak egymást úgy kiabálják össze, s mert épen ezen ok nélkül terjeszkedés teszi nehezzé és tulköltéssé a haladást a csinosulást. Elő bizonyíték a vízvezeték építése.

Talán egy városnak sincsenek oly sok és oly hatalmas teret, mint nekünk. Viszont

még egyetlen városban sem láttam oly kiéltenséget, rendezettségét, piszkot, sok piszkot, csunya piszkot a tereken, mint nálunk. Ami tér felesleges, mert van ilyen is, parcellázza a város házhelyeknek, úgy sincsen soha pénze. Legalább kevesebb a kiadása, gondja, s több lesz a pénze. A több pedig rendezni kell, parkirozni. Hadd legyenek sétaterink, ligetünk. És meg kell szüntetni azt a patriarchalis életet, hogy a kis malacokkal és a kis libákkal együtt egy helyen tegyék a napi sétánkat.

A másik ábcéje a mi szépülésünknek az lenne, ha az utcák seprését, tisztogatását is felfedezné a város. Utóvégre a huszadik században és Európában vagyunk. Ennyit elvárhatunk tőle. Eddig csak három usque öt utcaja részesült ebben a kiváltságban. De hát a kiváltságok kora már megszűnt, egyenlőség van. Ha már a lakókra nem alkalmazzák, legalább az utcák nyerjék meg ezen jogot.

Igy azután valamire mégis

Az ujtanító.

— A Fejérmegyei Napló tárcája.

Bizony nagyot változott ami kis iskolánk Hamel mester távozása óta. Az ő idejében, az ő jóvoltából mindig volt néhány percünk, éppen elégséges arra, hogy reggel megérkezésünk után kifújhassuk magunkat. Körülálltak a nagy kályhák, melynek melegénél felengeszteltük megdermedt tagjainkat s leráztuk a ruhánkra tapadt havat. Elbeszélgettünk barátságosan s megmotogattuk egymásnak kosárkánkakat tartalmát. Az így rőlött néhány perc jó volt arra is, hogy azok is, kik messzebb laktak, késedelem nélkül érkezzenek meg az imádság és névsorolvasás idejére.

Bezzeg másként van most! A régi jó idők elmúltak. Most pontosan kell megérkezni. A porosz Klotz, az új tanító, nem ismeri a tréfát. Meg sem várja a nyolc órát, már ott ül a katedrán, Vastag pálcája ott van mellette: jaj annak, aki elkésik! Siet is mindenki, a kis udvarról behallatszik a gyorsan tipegő facipők zaja. S a líhegő

gyermek még be sem lépnek, kiáltják: „Jelen!”

Igen, mert ez a köszívű porosz nem fogad el semmi menteséget. Rá se hederít az ilyenféle mentesítőzésre: „Anyámnak segítettem a patakhhoz vinni a fehérneműt... Atyám magával vitt a vásárra...”

Meg sem hallgatta. E nyomorult idegen otybá vett minket, mint valami ágrólszakadtakat, kiknek se házuk, se családjuk s mintha már úgy születünk volna iskolás gyermeknek, könnyvel hönünk alatt, csak azért, nem másért, hogy németül tanuljunk s túrljuk a verést. En legalább — különösen eleinte — alaposan kikaptam a magam részét. Fűrészmalomunk olyan messze volt az iskolától, aztán nékem kellett ezért szenvednem. Testem csupa folt volt a sok veréstől.

Végre is atyám — megsajnálva engem s meg is unva a dologot — elhatározta, hogy megkéri a tanítót fogadjon el engem teljes ellátásra. Segíteni akart rajtam, jó atyám, pedig — csak én tudom, milyen nehezemre esett a megszokás. Mert Klotz uron kívül volt még egy

másik, még gonoszabb indulatu réme a kosztosoknak: Klotzné. A sok apró Klotz pedig mindig ott lábaltankodott körülöttünk, unosuntalan kiabálván:

— A franciák ostobák! Mind ostobák!

Szerencsém volt, hogy édesanyám minden vasárnap hozott egy kis „hazait”, mellyel bedughattam e rikácsoló pákosztos had száját. E megvesztegetés folytán úgy a hogy megvoltam velük békességben.

Társaim közül nem egynek még elviselhetetlenebb volt helyzete. Legjobbain sajnáltam Hénin Gáspárt. Szegény, két év óta árva! S nagybátyja, a molnár, hogy lerázza a nyakáról, kosztba adta a tanítóhoz. Epe tíz éves volt ekkor de oly kifejtett és erős, hogy tizenöt évesnek is bevált volna.

Egész nap futkározni s játszani a szabadban: ez volt egyetlen foglalkozása. Még csak sejtelve sem volt arról, hogy mi az: olvasni tanulni. Az új helyzet valóságos börtön volt a korlátlan szabadság gyermekének. Eleinte naphosszat sirt, zokogott és nyöszörgött. Mint a lánra vert kutya. Máskülönb

jó fiu volt. Nyájas szemeiben volt valami leányos lágyaság.

Hamel úrnak, előbbi tanítónknak — nagy türelem árán — sikerült is úgy, ahogy megszelídíteni őt. Amikor valami dolga akadt a vidéken s nem tanított, megengedte Gáspárnak, hogy élvezze a szabad levegőt, lubickoljon a pataokban és sütkérezze a napsugárban kedve szerint. Boldog is volt ilyenkor, elfelejtette a szabadságvesztés minden keservét.

Bezzeg megváltozott minden Klotz tanító alatt!

Szegény Gáspár, mily nehezére esett még a francia tanulás is, nem tudott megtanulni soha egyetlenegy német szót sem. Orákig vesztegelt egy deklínáció mellett s összeran-colt homlokáról több macakcságot és haragot lehetett leolvasni, mint figyelmet. Minden leckénél ugyanazon jelenet ismétlődött:

— Hénin Gáspár álljon fel!
Gáspár dacos arccal, duzzogva feláll, lomhán hajlong jobbra-balra s leül anélkül, hogy egy szó feleletet adott volna a feltett kérdésre.

A büntetés persze nem maradt

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza
barátok épülete,

ÁZBLÓTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

00001077

csak mennék. Most már csak az a fő, hogy ez a szépítő egyesület el ne aludjék megint.

Rajta leszünk, hogy ébren maradjon. (.)

A BODAJKI zarándoklat,

amelyre lapunk olvasóinak figyelmét újból felhívjuk, vasárnap, 13-án lesz. A zarándoklaton résztvevni szándékozók szombaton d. u. 5 órától kezdve és vasárnap reggel a belvárosi és felsővárosi plebánia templomokban szentgyónást, illetőleg szent áldozást végeznek.

A processzio vasárnap reggel a 9 órai mise előtt indul a székesegyházból a vasútiállomásra, onnan az indulás 9 óra 40 perccor lesz. Bodajkra fél 11 órakor érnek, ott Kisteleki István plebános szentbeszédet, Bilkei Ferenc plebános pedig ünnepléses nagymisét mond. D. u. 2 órakor Bilkei Ferenc predikál, Kisteleki István pedig litániát tart. Ezután a processzio visszaindul.

Egy részvételi jegy ára 1 korona, a melyben az oda és visszautazás költsége foglaltatik. Jegyek kaphatók, a két plebánián, a templomok sekrestyéseinél a két fogyasztási szövetségetnél, valamint a kath. Legényegyletben.

Figyelmeztetünk mindenkit, hogy aki a bucsujáráson résztvenni óhajt, jegyét még csütörtökig megválthatja.

A zarándoklaton férfiak és nők vehetnek részt.

Bilkei Ferenc Kisteleki István
a zarándoklat vezetői.

el: a „papiros galuska“. Ez a tílák neve a koplalásnak. Gáspár úgy begyakorolta magát a koplalásba, hogy valóságos műkopláló lett belőle. Fel se vette ezt a testi szenvedést. Annál rosszabbul tanult, vagyis egyáltalán nem tanult semmit.

Mikor esténként felmentünk kis szobánkba, gyakran szóltam hozzá jóindulattal, baráti melegséggel:

— Ne sirj hát, Gáspár! Tégy úgy mint én! Tanulj meg németül olvasni, mert ezek az emberek most a legerősebbek és a leghatalmasabbak.

Ó makacsul így felelt:

— Nem, nem akarok! Haza akarok menni!

Ez a gondolat töltötte el egész lelkét, ezzel émszlette magát heteken, hónapokon át. Emészto sóvárgása az elvesztett otthon és a szabadság után napról napra erősödő szenvedéssé és elkeseredettséggé fokozódott. Reggelenként, alig pily-malolt, már fennült az agyán, merev tekintettel nézve maga elé. Egész lelkét ki lehetett olvasni révedező szeméből: mintha látta volna a hajnalhasadtával ébredező malmot s a kristálytisza

Városi közigazgatás.

Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 8-án délután tartotta meg rendes havi ülését gróf Széchenyi Viktor főispán elnökletével. A rendes havi jelentések, melyeken kívül más nevezetes ügy nem is volt, a következők:

A rendőrség munkája szeptember hónapban. Lopás 8, testiépség ellen 14, vagyon ellen 7, egyéb 9 összesen 38, elintéztetett 36, maradt hátralék 2. Büntügyi iktatóból érkezett 195, elintéztetett 167, hátralék maradt 18 ügydarab. Kihágási feljelentés 148, terheltek száma 163. Építési engedély 10, építési kihágás 8.

Árvaszéki jelentés. Gyámság alá helyeztetett 53, felzabadult 18, maradt a létszám 3113. Gondnokság alól felszabadult 1, maradt a létszám 113. — Ügyforgalom. Hátralék volt 14, beérkezett 429, elintéztetett 443, hátralék nincs. — Bevétel 26347 K. 60 f., kiadás 27,027 K 64 f., hiánylát 680 K. 05 f.

A lvszifőorvosi jelentés már közzétűik.

Kir. pénzügyigazgatósági jelentés. A kincstári összes kövelet volt 2,193,939 K 52 f. befizettetett, 1,802,779 K. maradt hátralék 301,169 K. 52 f. ízetési halasztás 3. A beérkezett 204 ügydarabból elintéztetett 101, maradt hátralék 3.

A fogház lakói. Letartóztatva lett 74, elbocsátott 65, maradt létszám 113. Teljesített napszámok 2442.

Mennyi húst ettünk? Levágott bika 12, ökör 80, tehén 114, úszó 3, borjú 306, juh 394, bárány 1, kecske 3 és sertés 549.

Közigazgatási előadó jelentése. Szeptember hó. Az esős és hűvös időjárás nagy károkat okozott. A boglyákban levő takarmányokat kilugozta, a szántóföldeket tuiságosan átáztatták és késleltette a különböző termények megérlelését. Különösen késleltette a tengeritőrést és burgonyaszedést s minőségüket is rontotta. A kapások utáni

patakok, melyben átlubickolta egész gyermekkorát. S ezek a látományok onnan az elhagyott messzeségből ellenállhatatlan erővel vonzották őt. Tanítójának kegyetlensége pedig még jobban őtze hatotta őt a gyűlölt jelenből felejtettlen és pótolhatatlan otthona felé s tette őt napról-napra még vadabbá. Néha, amikor verés után láttam elfojtott dühtől viharzó szemét, így szóltam magamban:

— Ha én Klotz ur lennék, félnék ettől a tekintettől.

De ez az ördögi Klotz nem ismerete a félelmet.

Ha a verés nem használt — amint hogy nem is használt — jött a koplalás, majd a szabadság. Gáspár hetekig nem volt szabadlevegőn. Egy vasárnap — két hónapi fogság után — kibocsátották velünk együtt a falu körül elterülő községi rétségre.

Pompás idő volt. Háburosdit játszva, teljes erőnkkel kergettük egymást s boldogoknak éreztük magunkat, mert az északi szél eszünkbe juttatta a havat jégen csúszkálást és szánkázást, — a gyermekkor kedvelt szórakozásait.

Vége köv.

Észiek csak nagy késéssel vagy egyáltalán nem kerülhetnek a földre. A szüre: befejeztetett, mely nagyon rossz volt. Holdanként az átlagtermés 3—4 hkl. A must ára magas, hektoliterenként 50—60 K. A kereslet élénk. Munkáviszonyok rosszak.

Jobb kalbászt kapunk.

A vegyvizsgáló állomás áldásos működése nemcsak a hamisított tejtől, hanem mindennemű elrontott, vagy rendellenes készített ételneműektől megment bennünket.

A rendőrség már kalbászfélékét is utalt a vegyvizsgáló állomásra, melyekről megállapított, hogy nagymennyiségű vizvel, festéket és egyéb nem nem oda tartozó anyagokat tartalmaz. Az illető hentes a rendőrség megbüntette s a tanács helyben hagyta az ítéletet, mert szintén nem tartja megengedhetőnek, hogy ételeinket — bár nem ártalmas — idegen anyagokkal keverjék.

Ezek figyelembevételével a a rendőrség most erélyes kézzel lát hozzá a husnemű ételek rendbehozatalához. Tegnap razziát tartott az összes helybeli hentesáru üzletekben s több mintát szedett össze, melyeket vegyvizsgálat végett átküldött Tunner tanár kezeibe. Ha a minták nem oda tartozó anyagokat tartalmaznak, akkor a rendőrség az illető árusítót — mint már egy példa mutatja — könyörtelenül büntetni fogja. Az eredményt már a közelpokban megtudjuk.

Kutba esik a székesfehérvári keményítőgyár.

Igen, kutba esik. Abban a 360 holdon elterülő kútba, melyet a földmívelési miniszterium ástott meg a számára.

Igy van ez a szegény óskoronázó város a gyárakkal. Jönnek a vállalkozók, terveznek s mikor látják a mi szegénységünket, menekülnek. Végre aztán akadt egy konzorcium, amely komolyan tárgyalt egy nálunk alakítandó keményítőgyár ügyéről. A terv haladt a megvalósulás rögs útján előre. Eljutott egész a földmívelési miniszteriumig, ahol aztán akkora követ gördítettek elője, melyet súlya miatt nem tudott utjából elhengergetni. Szegény terv. Miért is ebből a függőtlenségi képviselő, miniszterbuktató városból indul-tal el nehéz utadra. A terv egy darabig, több hónapig, küzkö-

dött az akadályokkal. de ezt az erőlködést is legyőzték a nagyerejű miniszterjumbá. Kutat ástak alája, hogy a követ együtt belessék.

A miniszterium vízépítészeti osztályán a hozzértő emberek megállapították, hogy a tervbe vett keményítőgyárat nem kellett a régi rendszer szerint engedélyezni, hanem olyan ülepítő telepeket kell hozzá építtetni, melyek 3 tóra osztva 360 holdnyi területre férnének rá. Erről értesítette tegnap a miniszterium a várost.

Már most az a kérdés, hogy a gyáralapítók elfogadják-e a miniszterium kikötéseit. Ugy tudjuk, hogy nem, sőt lehetetlennek tartják azok keresztülvitelét. Most illetékes körök megkísérlik a látszólag már kutha esett tervet kihuzni a vízből.

HIREK.

Naptár.

Október 10.	Csütörtök.
R. Kath.: B. Ferenc.	
Prot.: Gedeon.	
Gör.: Kallisztr.	
Zsidó.: Seni bój.	
Nap kel: 6 ó. 12. nyugszik 5 ó. 21.	
Hold kel: 5 ó. 51. nyugszik 5 ó. 13.	

— Bory Jenő újabb sikere. Városunk hírneves szobrászművésze, a mint a rajziskola tanár páratlan szorgalmával és eszmegazságával mind nagyobb körben teszi nevét kiválóbbá. Legutóbb Ó Felsőge kabinét irodája megbízásából, Zichy Géza grófnak, az országos Zeneakadémia elnökének fölkérésére készítette az országos dalosverseny királydíját, egy Tinódi Lantos Sebestyént ábrázoló ezüstszobrot. Tinódi lantot tart a kezébe s azt pengévtől merengve nékel. A szobor gyönyörűen sikerült. Zichy Géza gróf több budapesti művészt felkért minta készítésére, azonban Bory Jenő műve valamennyi között annyira kiemelkedett, hogy a művész a grófort erre a felkálásra ragadta:

— Ha magam csináltam volna se tudnék neki jobban örülni.

Maga a szobor tömör ezüstből készült, több mint félméter magas az ezüst súlya 9 kilogrammot nyom, s a melynek a nyers értéke közel más fél ezer korona. Gyönyörű márvány posztamensen áll, rajta a magyar korona s a király dedikációja. A szobrot Pete Gyula székesfehérvári fényképész, a mi kiváló törekvő fotografusunk több oldalról lefényképezte s a pompás képeket elküldték Ó Felsőge nek. Lám! ez se mindennapi kitüntetés, hogy a király fehérvári fényképész munkájában gyönyörködik! Pete Gyula tehát nemcsak fotografus-palotát építtetett már magának, hanem a magyar királynak is bemutatja a művészetét.

A sikerült képeket egyébként bárki megtekintheti Klóknér József nádor-utcai könyvkereskedő kirakatában. Előre mondhatjuk, gyönyörködni fog benne.

— **Áthelyezett közigazgatás.** A váli járásbíróóság után más közhivatalok is eltávoloztak a járási székhelyről. Az igazságügyminiszter tegnapielőtti határozatával a váli kir. közigazgatási hivatal Bicskőre helyezte át.

— **Artézi kutak Fejérmegyében.** Tessék megnézni, hogyan készülnek a mi vármegyénkben a kutak. Közsegeink legnagyobb részben szegények. Sósutk és Gárdony sem dicsékedhetik az ellenkezőkkel. Ebben a két közsegeben élvezhetetlen rossz víz van, abból is kevés. Gárdony község a földmívelési miniszteriumhoz fordult Artézi kúráért. Válaszul a miniszterium 6520 koronás költségjegyzéket terjeszt elé azzal a megjegyzéssel, hogy ha a község megfelelő hozzájárulást ad, akkor az államszolgálat is számíthat. Ugyanígy van Sókuton is, de ott meg a kedvezőtlen talajviszonyok miatt 1800 koronába kerül a kútforrás. A község 200 K-val tud csak a költséghez járulni, erről azonban a miniszterium hallani sem akar. Meglehet, hogy szegénységük miatt víz nélkül maradnak az említett községek, mert a magas kormány azt hiszi, hogy a fejérmegyei polgárok csak mungó igékre szomjaznak, abból pedig úgys kapnak eleget.

— **Elűtötte a vonat.** Tegnapielőtti este az ercsi vasúttalomason könnyen végzetessé válható baleset történt. Boros Jenő raktárnok egy tehervonat kocsjainak számaiat jegyeztes fel, mikor a szomszédos sínparon gyorsvonat közeledett feléje. Boros a vonat előtt a sínparát akarta ugorni, de a mozdony elűtötte s 2 lépés távolságon maga előtt tolt a szerencsétlen embert, kinek mindkét lábán csontig lehorzsolódott a bőr. Esméletlen állapotban vitték a raktárba. Állapota veszélyes. Saját gondatlansága volt oka szerencsétlenségének.

— **Baleset.** Csapó István seregélyesi gőzmalom tulajdonos 11 éves Lajos fiát kocsjával kivitte a szüretre. A gazda leszállt a kocsi-ról, hogy a szüretelők után nézzék s egyszerre rémes sikongatást hallott az ott hagyott kocsi irányából. Visszaszaladt s ekkor borzádba látta, hogy gyermeke lábánál fogva a sarágyából fejfelé lefelé lóg, a kocsi pedig elindult. Csapó István gyorsan kiszabadította fiát veszedelmes helyzetéből, de ekkor már Csapó Lajos egyik lába eltört. A fiu a kocsitetején mászkált s közben tüszentett egyet, mitől a lovak megugrottak s a fiu a sarágyában hátravágódott.

Angol costume kelmék leggyobb választékban Keresztes Zsigmondnál kaphatók. Ugyanott legdivatosabb angol férfi ruhakelmék.

— **Ha egy hölgynek a kosztüm szövetje** Rudbányai Imre kizárólagos posztókereskedéséből kerül ki, úgy az a leghatározottabban finom és divatos.

— **ÜZLETÁTHÉLYEZÉS.** Melyentisztelt község szives tudomására hozom, hogy kádárüzletemet Budai-ut 86. sz. alá, Fábjan-féle házba helyeztem át. Raktáron tartok mindenféle e szakmába vágó munkákat, ugyszintén javításokat olcsón és pontosan teljesítek. Weivald János kádármeister.

— **Eg a Felmayer-grár.** Hatalmas lángnyelvek mohó élvágygal fálják, pusztítják e városháztéri palota padlását, isétözetét. Persze csak képzeletben, derék tüzoltóiak képzeletében történike a borzalmas esemény, azonban az oltási munkálatot már valóságban elvégzik az önfeláldozó emberbarátok. F. hó 13-án lesz az önk. tüzoltók ezévi zárógyakorlata, mikor is a képzeletben égő Felmayer-grár oltásával tesznek tanúságot előrehaladottságukról.

Kiváló minőségű hentesárak, felvágottak, kolbászok, délutánonként meleg füstöltusok MARSCHALL-nál Kossuth-utca.

— **Allategészségügy.** Velencén, Seregélyesen és Polgárdin a sertésvesz, Sárkereszturon a lépfene és Pátkán a lótrillikór megszűnt.

— **TEÁT mindíg a FIUMEI KÁVEBEHOZATALNÁL** (Barátságépülete) vásároljon. Telefon 250. Háztartási-téa 1 csomag 5 dkg. 40 fillér, 1 csomag 10 dkg. 80 fillér.

— **Eltört a keze.** Schvott Mária 61 éves aggintézetű gondozott tegnap leesett a pincébe s eltört a keze. Beszállították a Szent György kórházba.

Fogak Kovács Dezső műfogászati termében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5 sz. a. a Zirci templommal szemben).

— **A három jó madár.** A székesfehérvári cigánytelep díszei. Lakatos Bangó, Kolompár Veső és Sztójka Tuba, tegnap az igazságügyi palota előtt szórakoztató látványosságot rendeztek az arra járók tisztelére Csunyan összeverekedtek. A rendőrség választotta szét őket. A verekedés fáradságainak kipihenésére a rendőrség rovarmúzeum szalonjába tessékelték őket.

Saját érdeke mindenkinek, hogy áron alul vásároljon a „KÉK CSILLAG” áruházban.

Duplaszées téli seviet	76 fill.
120 széles angol kelme	K 120-161
1 vég 23 méteres vászon	K 865
1 vég 23 méteres órnakanavász	K 1020
1 vég 23 méteres széles ágy-huzatvászon	K 1175

Az összes parget raktár nagyon olcsón lesz árusítva.

— **Alba mozgófénykép-színházban** október hó 11-én az országszerte ültötó Otthon javára rendezett jótékony célú előadás műsora: 1. Szent Pétervári tüzoltók gyakorlata. Természet után. 2. A tüzoltó leánya. Dráma. 3. Téli utazás Berninában. 4. Tolakodó ügynök. 5. A gólya. 6. A szép Nelly. 7. A tüzoltó bosszúja, ujdonság. Kivételesen 2 előadás este fél 8 és 9 órakor.

DEBRECENI szalonna, kolbász és mindenféle hideg felvágott nagy választékban. Szígyethy Testvéreknl.

Székesfehérvár szab. kir. város árvaszékétől. 3170/árv. 1912.

5%

kamatot ad az állandó betétekre a Székesfehérvár Hitelszövetkezet. Ez olvasható lapunk egyik hirdetésében. Sokan azon csodálkoznak, hogy miként adhat egy pénztintézet 5 1/2 %-ot (1/2 % a tőkekamatadó) akkor, mikor maga csak 6 1/2 %-ot

szed, ami csodálkozásunkat azonban más dolog kelti fel.

Ma, amikor olyan súlyosak a pénzügyi viszonyok, amilyenek négy évtizedem nem voltak; amikor a nem egészen szilárd alapon működő pénztintézetek és a kelletlenül merészebben spekuláló kereskedők egybe-másra buknek: az erőteljesebb bankok és takarékok gyönyörűden — aratnak. A nagyközönség ugyanis (különösen a betétkamatból élő kis-tőkésék) nem igen érzik a közelgő pénzügyi katasztrófa előszelét s nem tudják, hogy milyen drága a pénz. Így azután igen sok kisebb tőke (amelyeknek az összege azonban milliókra rug! ma sem kamatozik 4 %-nál többet. (Akkor, amikor a pénztintézetek egymásközt 7 %-ot fizetnek.) De 4 1/2 %-nál magasabb betétkamatot alig fizet egy pénztintézet. Viszont a pénzügyiség oly nagy, hogy a törvényben megszokott legnagyobb %-ot, (8 %) még a különben szolidnak ismert pénztintézetek is derűre-borura szedik. Szóval most még az eddigi (2—3 %) használnál is több jut nekik.

Méltán csodálkozik tehát, aki azt látja, hogy a Székesfehérvári Hitelszövetkezet 1 1/2 %-nyi haszonnal (azaz dehogyan haszon, hát hol vannak a tiazviselői fizetések, lakbér stb?) is megelégszik.

Mi azonban, akik ismerjük e nemese irányú intézmény szervezetét és vezetőségét, ezen nem csodálkozunk. Ahol nem az a cél, hogy a részvényesek mentül nagyobb osztalékokat, az igazgató urak pedig minél busásabb tiszteletdíjat kapjanak; ahol a pénzt nem a könnyelműek veszedelmére, hanem a tőrekvők segítségére hozzák forgalomba: ott 1 1/2 különbözettel is könnyen megelégszenek; ott sohasem zsarolják ki a megszorult embereket.

— **Csudálkozunk** azonban, hogy a hitelszövetkezetnek egyáltalán szüksége van az említett hirdetés közzétételére. Egy magyarázata lehet csupán. Az, hogy a gazdaközönségünk szörnyen rövidlátó.

Itt van egy remekbe készült intézmény, amelynek vezetősége jórésztben az 6 soraikból került ki, a melynek ügyvezetése (a helyit nem is említve) oly szigorú ellenőrzés alatt áll, amilyet más pénztintézetnél elképzelni is lehetetlen. (Ezért nincs rá példa, hogy az O. K. H. kebelében működő hitelszövetkezetek bukásából a betéteseknek egyetlen filhényi kárunk lenne, pedig ma már 2400 tagja van e központnak. A gazdátársadalom ezen nemes intézménye, amely közel 700 tagot számlál, százezreket forgat, tizezernyi tartalékot félir, rohamosan fejlődik, forgalmát öt év alatt megötszörözte. Ma már saját háza, villamos erőre berendezett ipartelepe van. És még mindig vannak, akik szilárdaságában kételkednek! A nehéz pénzügyi viszonyok sulya alatt egyik régi intézet a másik után roskad össze, ez a lelkisnyilt szövetkezet biztos lépéssel halad a fejlődés útján. Az Országos Központi Hitelszövetkezet 150.090 koronányi hitelt nyújt neki ami gazdáink azonban még mindig tanakodnak. Az igazgatóság tagjai, akiknek vagyonuk testvérek között is megér egy negyedmilliót, egész vagyonukkal, a tagok pedig tüzletrészeknek és az alapszabályoknak megfelelőleg 350.000 K erejéig szavatolnak mindennemű kárakért és még mindig akadnak, akik — kételkednek.

Hát hiszen szép dolog az elővigyázatosság; de vannak esetek, amikor az elővigyázatosok a saját kárukra — oltalanok.

Sport.

Atlétilkai verseny. A szabadtéri sportok üzöt a hónapos esőzés visszasszorította a pályáról s csupán a kissé javuló idővel térhetek vissza a sporttelepre. Ezt az időt intenzív sporttal töltötték el s a vasárnapi 13-iki verseny fokmérője lesz a szorgalomnak.

A versenyt a vidéki atléták számára írták ki s főleg az 1/2 angol mértföldes bajnokságot kisbíri élénk figyelemmel. A versenyt Petrács Sándor, a nagyképességű atléta nyeri. E versenyen mutatkozik be a „Törökvs” is, melynek ez lesz első komoly ütközete.

izgalmas lesz a 4×100-as és a vegyes staféta melyek egyik fő szereplője a 3 éve Székesfehérvárról nem szerepelt Lichneckert László lesz, ki különben az ugrásokban akar kiváló produkálni. Az ifjabb erők közül Forbáth igen jó, Mustos, Szép, Rostás kiadás training híján is elismerésre méltó fognak produkálni.

Torna és vivás. A Székesfehérvári Torna Club téli sportélete az eddigiekénél sokkal lényegesebbnek ígérkezik. A két sportágra eddig már több mint 50-en jelentkeztek. A tegnapielőtti tartott értekezleten a tornaszakosztály és a vivásosztály megalakult. Előbbinek Kunos Gyulát, utóbbinak Körmendy Pétert választották elnökéik. A vívóórak a már közölt sorrendben hét-főn, a tornaórak pedig kedden kezdődnek.

Szerkesztői üzenetek.

Nimolé. Maga mindíg olyan kíváncsi. A kérdezett tejjűgy fölött még azért nem határozott a tanács, mert két tagja a tisztifőügyész és a gazdasági tanácsos érdekeltek s míg a főügyész Budapestről meg nem jön, addig a tanács nem határozatképes.

Árverési hirdetmény.

Székesfehérvár szabad királyi város árvaszéke *Katics Ernő, Katica, Mária, kiskoru Katics Katalin* és kiskoru *Katics Erzsébet* közöstudalajdonát képező a székesfehérvári 2712. számú telekkönyvi betétben A 7 4 sor 11522. helyrajzi szám alatt felvett Ráctemető dűlőben fekvő 1 hold 68 □-ól területű szántó 1400 korona kikiáltási árban, egy a székesfehérvári 2734 számú telekkönyvi betétben A 1. 1—2. sor 422. és 423 helyrajzi szám alatt felvett Tobak-utca 7. szám alatt levő ház, udvar és kert 10000 kikiáltási árban önkéntes gyámhatóság árverésen leendő eladását a 2153. árv. 1912. számú véghatározattal elrendelvé, — az árverés megtartására 1912-ik évi október hónap 26-ikának délelőtt 9 óráját az árvaszék hivatalos helyiségben Szőgyény-Marich-utca 1. szám 1. emelet 4. ajtó kitűzi a következő feltételek mellett:

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át, vagyis tíz százalékát, vagyis a 2712. számú betét A 7 4. sorszámú ingatlan után 1400 koronát, vagyis egyszáznegyven koronát, a 2734. számú betét A 1. 1. 2. sor 422. és 423. helyrajzi számú ingatlan után 1000 koronát az az egyezer koronát készpénzben, vagy az 1881. XL. tc. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novem-

ber hó 1-én 3333. szám alatt kelt kelt magyar királyi igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött árvaszéki megbízott kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért 3 (három) egyenlő részletben s pedig: az elsőt az árverés napjától számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6 %-os kamatokkal együtt az előírt módon a városi gyámleté-pénztárba lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Vevő köteles az ingatlanokat terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetékeket viselni.

Vevő a megvett ingatlanok birtokába az árverés jogerőre emelkedése után lép és azoknak haszna öt illeti, a föld rosztermése nélkül, ami a földbérlok és az elárvereztetők tulajdonát képezi; a házbérek pedig az árverést követő legközelebbi bérnegyed első napjától kezdve illetik meg a vevőt.

A tulajdonjognak vevő javára való bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból elrendelteni.

Ezen utolsó pontban jelzett feltétel vevőre nézve feltétlenül, eladókra nézve pedig csak az árvaszeki jóváhagyásától feltételesen érvényes.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt az árvaszéki kiadónál (Városház) megtekintethetők.

Székesfehérvár szab. kir. város árvaszékeinek 1912 évi szeptember hó 10-én tartott üléséből.

Dr. Saára
árvaszéki elnök.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Egy perfekt szakácsnő és egy mindenes fiu helyet keres.

Műhelynek igen alkalmas, nagy istálló november 1-re kiadó Széchenyi-utca 26. a.

Balatonkenesén bérloségnél eladó 300-400 hektoliter must esetleg bor.

A lovasberényi-ut közvetlen közelében az Akkermann örökösök tulajdonát képező buza-földek ház teleknek eladó. Ugyanott 2 buza szalmaékek is eladó. Bővebbet ifj. Liits Ferenc Öreg-utca 29. sz.

Egy könnyű üzleti és egy könnyű fekete fedeles kocsijutányos áron eladó, Bogyai Andor fűszerkereskedőnél Buda-ut 1.

Eladóház. Csutora-utca 8. sz. számú ház, lakás istálló és 300 □-öl telekkel eladó. Tudakozódní Iskola-u. 8. I. emelet 5. sz.

Egy intelligens uriaszony gyermek mellé, vagy háztartás vezetésére e hó 15-re helyet keres. Valamint két intelligens leány szintén gyermek mellé vagy komornának ajánlkozik.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakszerűen készíttetnek,

SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégebb varrógép-üzlete.

Székesfehérvár, Nádor-utca. Töltényi-bás

ÁLLANDÓ BETÉTEKRE

5% - OT

ad a

Székesfehérvári Hitelszövetkezet

Ha eladni

vagy venni-valója van

az apróhirdetések közt tegye közzé!

A SZÉKESFEHÉRVÁRI HITELSZÖVETKEZET áru raktára

szállít:

I. r. porosz diószenet . 4 K — f.
II. " " " " . 3 " 60 "
II. " " darabos . 3 " 60 "
szápári darabos szenet . 2 " 40 "

cserhasábot m³-kint . 11 K — f.
bükhasábot " . 10 " 50 "
dorongfát " . 8 " 50 "
apritott fát mm.-kint . 2 " 44 "
árban. A házhoz szállítást a szövetkezet vállalja:

1. a szén mm.-ját 16 fill.
2. hasábfa m³-ét 60 "
3. az aprított fa mm.-ját helyre öntve 16 "

Mint hogy az összellérelatható árutörölés és vagonhiány a szállítást késleltetheti, kérjük tagjainkat, hogy megrendeléseiket mentül előbb juttassák hozzánk.

Az igazgatóság.

Legujabb.

Ha megdőlni óhajt

megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozott, remek hangú, dombora

MEGDÖLT, tokkal, 16 drb. felszereléssel és : MESÉS AJÁNDÉKKAL együtt :

cak 12 koronáért WAGNER

a „Hangszer-Király”

országszerte elismert elsőrendű HANGSZERÁRUHÁZBAN, Budapest, József-körút 12. Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

SZENT ISTVÁN

ártézi, gőz, iszapmedence és kádfürdő. Székesfehérvár, Bástya-utca 3. szám.

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy a Szent István gőz- és kádfürdőt megvettem, a melyet két ártézikutival és iszapmedencével kibővítettem, teljesen újonnan átalakítottam és minden igényeknek megfelelően berendeztem. Ártézikutaim kifogyhatatlan mennyiségű, gyógyhatású kristályvízzel látják el naponként az összes fürdőmedencéket. Ami a fürdőkezelést illeti, azt személyesen fogom vezetni és előre is biztosítom a m. t. közönséget, hogy a legpontosabb kiszolgálás, rend és tisztaság tekinteteken szigorú ellenőrzést gyakorlok. Személyzetem első rendű masszírozók és tyukszemvágókból áll, akik szakképzett-ségük és előzékeny modoruk által iparkodnak majd a mélyen tisztelt közönség elismerését és szeretetét megnyerni.

Gőzfürdő napok:
Urak részére: Április 1-től október 31-ig reggel 5 órától, november 1-től március 31-ig reggel 6 órától déli 12 óráig. Ünnepek és vasárnapokon egész nap.
Hölgyek részére: Naponként délután 1 órától este 6 óráig. — Pénteken egész napon át. A fürdőidőj pénteki napon kivételesen 80 fillér, ruhával együtt.
Fürdőidőjakkal ruhával együtt:
Gőzfürdő —60
Gyermekek 10 évig —30
Porcellán kád 1—
Cinkád —80
Hideg-gyógyfürdő —60
Iszapfürdő 2—
Szénasavas-fürdő 2—
Sósfürdő 1—
BÉRETLEJEGYK: 10 db. gőzfürdőjegy 5 K, 10 db. porcellánkád fürdőjegy 8 K, 10 db. cinkád fürdőjegy 7 K.

A mélyentisztelt közönség szives pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Ifj. TÖGL GYULA, fürdőtulajdonos.

ÓVÁS!

vegye figyelembe, hogy varrógépeinket nem viszont elárúsítók útján, hanem saját üzlethezességünkben közvetlenül adjuk el a közönségnek. Csak oly üzletekben melyek ezen elmerővel vannak ellátva, szerezhethők eredeti SINGER varrógépek.

Singer Co varrógép-részvénytársaságnak Székesfehérvár, Nádor-utca Töltényi-féleház.

Nyomatottaz Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.